

ODMĚŇOVÁNÍ ČLENŮ ZASTUPITELSTEV ÚSC

Ing. Tomáš Pösl

Program

Úvod do problematiky

- Základní právní předpisy a jejich vzájemné vztahy
- Vymezení základních pojmů a souvislostí

Odměňování členů zastupitelstev – výklad aktuální právní úpravy

- Odměny uvolněných a neuvolněných členů zastupitelstev
- Mimořádné odměny
- Odchodné
- Dovolená uvolněných členů zastupitelstev
- Nároky členů zastupitelstev v souvislosti s výkonem funkce
- Další související aspekty související s odměňováním členů zastupitelstev
- Přejedání na novou právní úpravu

Příklady nesprávné praxe v souvislosti s odměňováním členů zastupitelstev

- Praktické příklady (výpočty odměn)
- Možnosti dozorového zásahu

Závěr

- Diskuze, odpovědi na otázky, konzultace

Právní předpisy

- Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) - dále jen ObZř,
- Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení) – dále jen KrZř
- Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze (HMP)
- **Zákon č. 99/2017 Sb. – částka č. 39 Sbírky zákonů ze dne 5. 4. 2017**
- **Nařízení vlády č. 318/2017 Sb.**
- Nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členů zastupitelstev ÚSC, ve znění pozdějších předpisů (**zrušuje se k 1. 1. 2018**)
- Zákon č. 206/2006 Sb., zákoník práce – vybraná ustanovení
- Zákony o volbách do zastupitelstev ÚSC (zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí ..., zákon č. 130/2000 Sb., ... krajů
- Další zákony (zákon č. 586/1992 Sb. daň z příjmů, z. č. 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění, z. č. 589/1992 Sb. o sociálním pojištění, z. č. 48/1997 Sb. a 592/1992 Sb. o veřejném zdravotním pojištění)

Proč nový systém odměňování členů zastupitelstev ÚSC ?

- Nejednotná právní úprava pro obce, kraje a HMP
- Problémové oblasti stávající právní úpravy, přetrvávající aplikační obtíže
- Disproporce ve výši odměn za výkon funkce, nevyhovující dělení územní struktury (zejm. obcí) pro výpočet odměn
- Novelu stávající právní úpravy s účinností od **1. 1. 2018**
- Obsah novely – konsensuální řešení projednané se zástupci ÚSC – výsledek **jednání pracovní skupiny složené i ze zástupců ÚSC**

Člen zastupitelstva ÚSC

Vznik mandátu (mandát 4letý)

- **vzniká zvolením**, k čemuž dojde ukončením hlasování (totéž viz § 69 odst. 1 ObZř) = tj. **druhý den voleb ve stanovený čas**
- **Zánik mandátu** – jen ze zákonem stanovených důvodů a v zákonem stanovených případech:

Automaticky ze zákona:

- **odmítnutím slibu** nebo **složením slibu s výhradou**
- dnem, kdy **starosta obdrží písemnou rezignaci člena zastupitelstva**
- dnem, kdy **starosta podá rezignaci na zasedání zastupitelstva**
- **úmrtím** člena zastupitelstva
- **dnem voleb do ZO** (ale ukončením hlasování druhý den voleb u čl. z. kraje)
- **dnem sloučení obcí** nebo **připojení obce k jiné obci**

Zánik mandátu

Vysloví-li to příslušné zastupitelstvo z důvodu:

- pravomocného rozhodnutí soudu, kterým byl člen ZO odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody
- ztráta volitelnosti
- neslučitelnosti funkcí

Nastupování náhradníka

- nastupuje (ex lege) následujícím dnem po dni uprázdnění mandátu, § 56 zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

Výkon veřejné funkce (dle ZP)

Výkon funkce ČZO = výkon veřejné funkce

Výkon veřejné funkce (§ 201 ZP)

Výkonem veřejné funkce se rozumí plnění povinností vyplývajících z funkce, která je

- a) vymezena funkčním nebo časovým obdobím a
- b) obsazovaná na základě přímé nebo nepřímé volby nebo jmenováním podle zvláštních právních předpisů.

Výkonem veřejné funkce je například výkon funkce poslance, senátora, **člena zastupitelstva územního samosprávného celku** nebo přisedícího.

Stanoveno i v zákonech o ÚSC

→ **speciální druh vztahu** odlišný od pracovního poměru, služebního poměru, dohod konaných mimo PP apod.

Vztah zákonů o ÚSC k ZP

Ze zákoníku práce se použijí (§ 5 ZP):

- ustanovení, která se v ZP vztahují k výkonu **veřejné funkce**, např.:
 - ▣ poskytování pracovního volna - § 200
 - ▣ zařazení na původní práci - § 47 ZP
 - ▣ zákaz výpovědi - § 53 ZP
 - ▣ Vzájemná obecná odpovědnost za škodu - § 391/1 ZP
 - ▣ převod dovolené - § 212

- Ustanovení ZP, o kterých to říkají **zvláštní zákony**, např. ObZř :
 - ▣ Cestovní náhrady - § 156 a násl. ZP
 - ▣ Splatnost a výplata odměny a dalších plnění poskytovaných v souvislosti s výkonem funkce členům zastupitelstva obce, srážky - § 141 a násl. ZP
 - ▣ Odpovědnost člena zastupitelstva obce za škodu, kterou způsobil obci v souvislosti s výkonem funkce - § 250 a násl. ZP
 - ▣ Postup obce v případě zjišťování průměrného výdělku - § 351 – 362 ZP
 - ▣ Vzdání se práva na odměnu nebo další plnění - § 4a, § 144a ZP
 - ▣ V případě smrti člena zastupitelstva obce - § 325 – 328 ZP

Orgány obce

- **Zastupitelstvo obce (vrcholný orgán)**
- **Rada obce**
- **Obecní úřad**
- **Starosta obce**
- **Zvláštní orgány obce**
- **Komise vykonávající přenesenou působnost**
- **Obecní policie**

Pozn. Výbory ZO a komise rady bez výkonu přenesené působnosti nejsou orgány obce

Formování vůle ZO

- ❑ Veškerá rozhodnutí je třeba přijmout na **řádně svolaném zasedání**.
- ❑ Princip veřejnosti zasedání ZO (§ 93/1-3 ObZř).
- ❑ ***Usnesení ZO*** - *K platnému usnesení zastupitelstva..., rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva ... § 87 ObZř).* Vzniká schválením usnesení na ZO a až následně je uvedeno **v zápise**.
- ❑ **Povinné náležitosti zápisu ze zasedání zast.** (§ 95 odst. 1 ObZř) – *V zápise se vždy uvede počet přítomných členů zastupitelstva obce, schválený pořad jednání zastupitelstva obce, průběh a **výsledek hlasování** (pro-proti-zdržel se, ev. nehlasoval) a **přijatá usnesení. Povinné podpisy.***
- ❑ **Speciální úprava o některých usneseních týkajících se odměňování ČZ**, např. kterým stanoví výši odměn (omezená platnost na dané funkční období) a o mimořádných odměnách (§ 72 odst. 3, § 76 odst. 5).

Vyhrazená pravomoc ZO ve vztahu k odměňování (§ 84 odst. 2 ObZř)

- ...
- určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce **uvolnění**,
- zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce,
- **stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce**,
- rozhodovat o **mimořádných odměnách**
- stanovit paušální částku náhrady výtěžku ušlého v souvislosti s výkonem funkce

Vyhrazená pravomoc ZO ve vztahu k odměňování (§ 84 odst. 2 ObZř)

- rozhodovat o **plněních pro členy zastupitelstva obce**
- rozhodovat o **poskytnutí náhrady za nevyčerpanou dovolenou** uvolněným členům zastupitelstva obce
- vyslovovat **souhlas se vznikem pracovněprávního vztahu mezi obcí a členem zastupitelstva obce,**
- stanovit pravidla pro poskytování **cestovních náhrad** členům zastupitelstva obce,
- rozhodovat o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce, za výkon funkce členů výborů, **komisí a zvláštních orgánů obce,**

Uvolnění vs. neuvolnění členové ZO

- **ZO** svým usnesením **určí, které funkce budou vykonávány jako uvolněné**
- ostatní funkce „neuvolněné“
- zcela podstatné pro rozpočet obce
- v průběhu funkčního období možno změnit charakter funkce

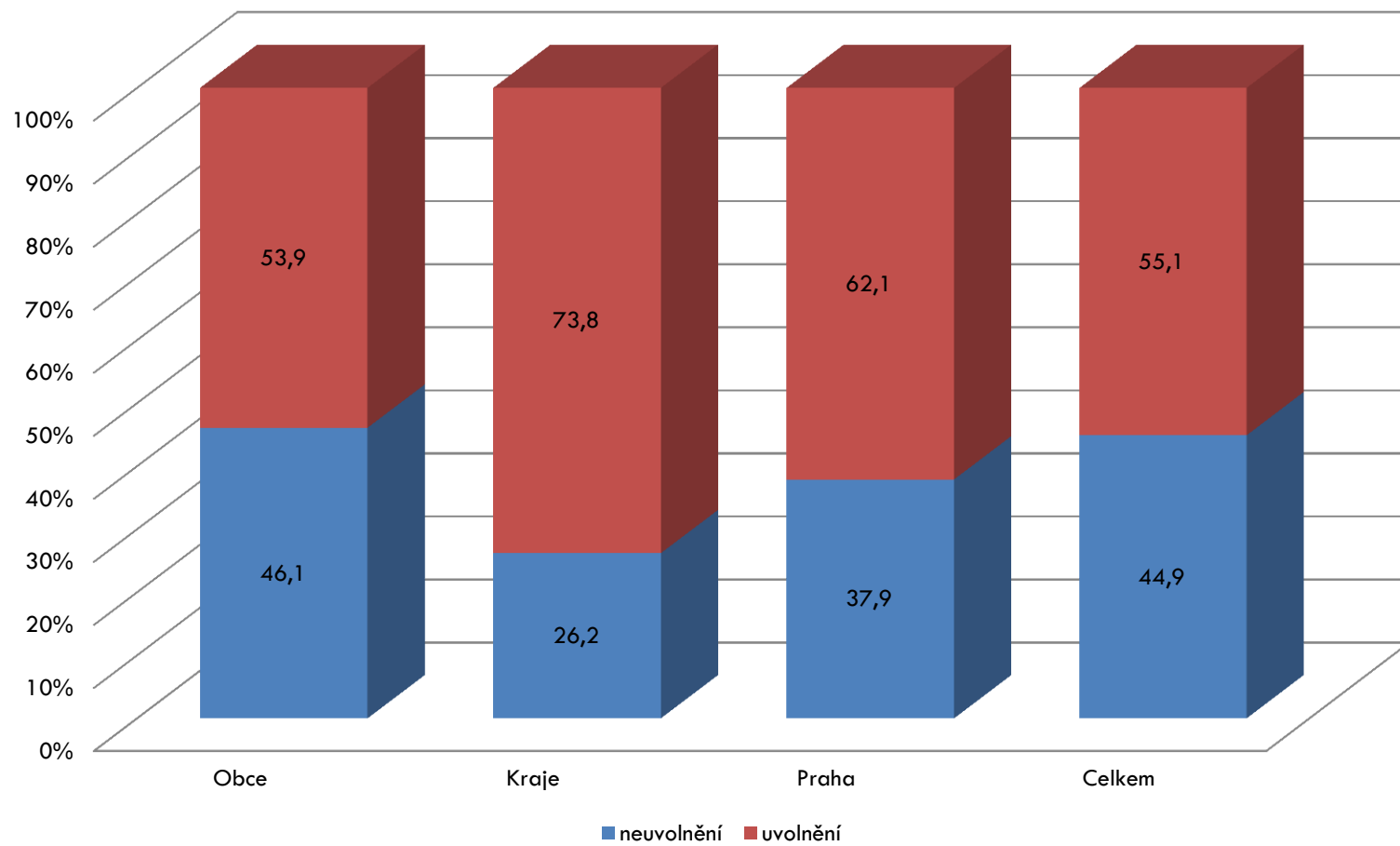
Od 2018 nové vymezení pojmu UČZ:

= členové ZO zvolení do funkcí, jež ZO určilo jako funkce, pro které budou členové ZO uvolněni

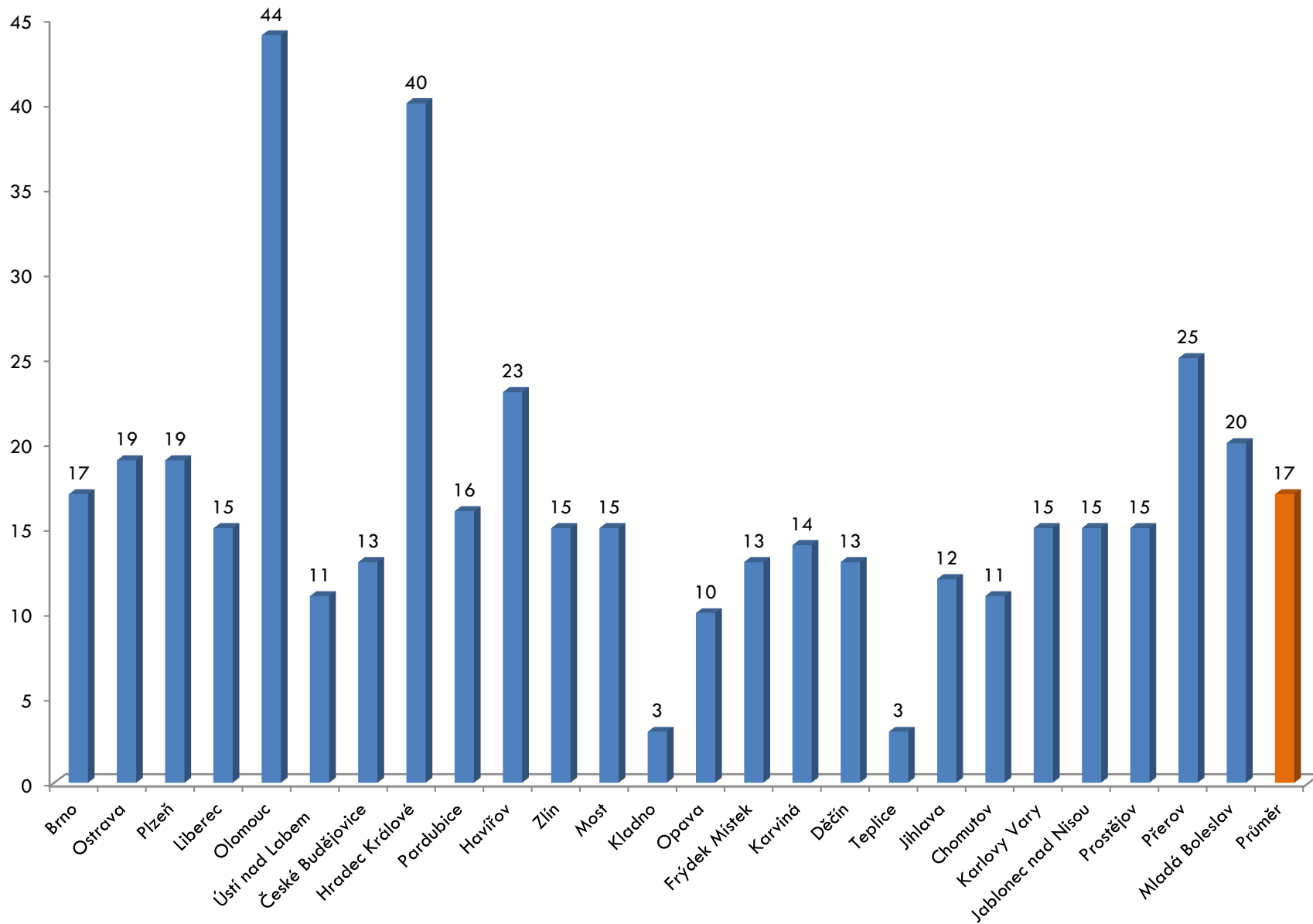
Uvolněný člen ZO – úprava do konce r. 2017

= dlouhodobě uvolněni z pracovního poměru + nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají práci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolněni

Podíl výdajů na uvolněné a neuvolněné členy zastupitelstev obcí za rok 2014

Zřízené výbory a komise ve statutárních městech v roce 2014

Uvolnění členové zastupitelstva obce

- UČZ mají právní nárok na odměnu **ode dne, kdy byli zvolení do příslušné funkce**
- Nárok na odměnu za „**nejlépe ohodnocenou funkci**“ – tzn. nedochází ke kumulaci odměn
- ZO **nepřijímá usnesení o výši odměny** - výše odměny vyplývá ze zákona a prováděcího předpisu – NV č. **318/2017 Sb.**
- Odměna je vyplácena z prostředků obce

Principy 2017 vs. 2018 nezměněny

Neuvolnění členové zastupitelstva

- **Ostatní, kteří nejsou uvolnění**
- **Nemají na odměnu právní nárok**
- **Odměna může být poskytnuta - o jejím přiznání a výši rozhoduje ZO ve vyhrazené působnosti**
- **NV stanoví maximální možnou výši dle velikostních kategorií (nově definovány)**

Základní principy 2017 vs. 2018 nezměněny

Diskuse k tématu

- Rozdíl mezi „**funkčním obdobím**“ a „**dobou výkonu funkce**“
- Možnost obce uzavírání pracovní-právního vztahu se členem ZO
- „**Souběh**“ pracovní-právního vztahu s výkonem uvolněného člena ZO

Nové nařízení vlády č. 318/2017 Sb.

- **NV č. 37/2003 Sb. se k 31. 12. 2017 zrušuje. Postupuje se dle nového NV**
- **Nařízení stanoví**
 1. výši odměn poskytovaných uvolněným členům zastupitelstva obce za měsíc,
 2. maximální výši odměn poskytovaných neuvolněným členům zastupitelstva obce za měsíc
- **Řádky = velikostní kategorie**
- **Sloupce = funkce**

Nové nařízení vlády č. 318/2017 Sb.

Změny oproti stavu do 31.12.2017 – navazuje na právní úpravu

- ▣ Zákon stanovuje základní **korelační vztahy** – NV je respektuje
- ▣ Nová jedna **tabulka společná pro obce, kraje a HMP** – zcela nové velikostní kategorie obcí a krajů
- ▣ Jasně **vnitřní vazby** (korelace v tabulce) pomocí koeficientů
- ▣ **Nový způsob výpočtu odměn** - již se nepočítají „dvousložkově“ (odměna + příplatek za počet obyvatel), ale jen číslo z tabulky
- ▣ Již **není příplatek za výkon státní správy** pro uvolněné členy ZO (uveden v NV č. 37/2003 Sb.)

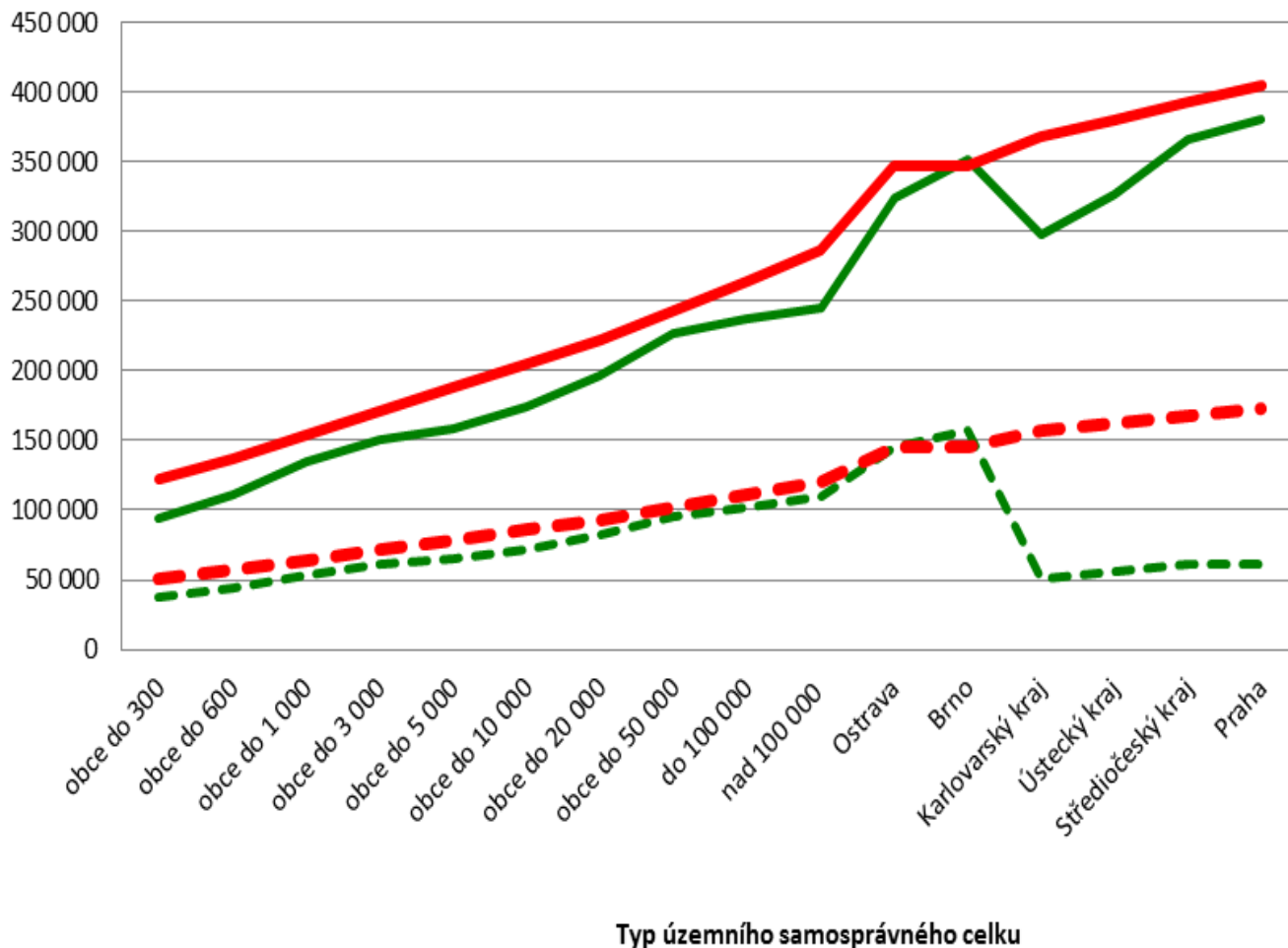
Usnesení vlády předpokládá změnu NV v případě, že pokud se statistický ukazatel o **průměrné hrubé měsíční nominální mzdě na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za předminulý kalendářní rok zvýší nejméně o 2,5 %**.

Kategorie územního samosprávného celku		Koeficient pro výpočet odměn za výkon funkce												
počet obyvatel územního samosprávného celku, městské části hlavního města Prahy nebo městské části (obvodu) územně členěného statutárního města		uvolnění členové zastupitelstva				neuvolnění členové zastupitelstva								
		starosta, primátor, hejtmán	místostarosta, náměstek primátora / hejtmána	člen rady	ostatní uvolnění (předseda výboru, komise, zvl. orgánu)	starosta, primátor, hejtmán	místostarosta, náměstek primátora / hejtmána	člen rady	předseda výboru, komise, zvl. orgánu	člen výboru, komise, zvl. orgánu	ostatní neuvolnění (člen zastupitelstva bez dalších funkcí)			
číslo sloupce		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
o b e c, městská část hlavního města Prahy, městská část nebo městský obvod územně členěného statutárního města	do 300	1,000	číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,88	obce: číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,78	číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,68	číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,60	číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,54	číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,12	obce: číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,06	kraje a Praha: číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,07	obce: číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,05	kraje a Praha: číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,06	obce: číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,03	kraje a Praha: číslo stanovené dle vzorce: sl. 1 * 0,05
	od 301 do 600	1,123												
	od 601 do 1 000	1,259												
	od 1 001 do 3 000	1,401												
	od 3 001 do 5 000	1,543												
	od 5 001 do 10 000	1,685												
	od 10 001 do 20 000	1,826												
	od 20 001 do 50 000	1,993												
	od 50 001 do 100 000 a územně nečleněná statutární města do 100 000	2,165												
	od 100 001 do 200 000 a územně členěná statutární města	2,350												
nad 200 000	2,850													
kraj do 500 000	3,000													
kraj od 500 001 do 1 000 000	3,100													
kraj nad 1 000 000 ob.	3,200													
hlavní město Praha	3,300													

Počet obyvatel s trvalým pobytem na území územního samosprávného celku, městské části hlavního města Prahy nebo městské části (obvodu) územně členěného statutárního města		Uvolnění členové zastupitelstva				Neuvolnění členové zastupitelstva					
		starosta, primátor, hejtman	místostarosta, náměstek primátora, náměstek hejtmana	člen rady (neuvedený ve sl. 1 a 2)	uvolněný člen zastupitelstva , neuvedený ve sl. 1 až 3	starosta, primátor, hejtman	místostarosta, náměstek primátora, náměstek hejtmana	člen rady (neuvedený ve sl. 5 a 6)	předseda výboru zastupitelstva , komise rady, zvláštního orgánu	člen výboru zastupitelstva , komise rady, zvláštního orgánu	neuvolněný člen zastupitelstva neuvedený ve sl. 5 až 9
o b e c, městská část nebo obvod	do 300	36 499	32 119	28 469	24 819	21 899	19 709	4 380	2 190	1 825	1 095
	od 301 do 600	40 988	36 070	31 971	27 872	24 593	22 134	4 919	2 459	2 049	1 230
	od 601 do 1 000	45 952	40 438	35 843	31 248	27 571	24 814	5 514	2 757	2 298	1 379
	od 1 001 do 3 000	51 135	44 999	39 885	34 772	30 681	27 613	6 136	3 068	2 557	1 534
	od 3 001 do 5 000	56 318	49 560	43 928	38 296	33 791	30 412	6 758	3 379	2 816	1 690
	od 5 001 do 10 000	61 501	54 121	47 971	41 821	36 900	33 210	7 380	3 690	3 075	1 845
	od 10 001 do 20 000	66 647	58 650	51 985	45 320	39 988	35 989	7 998	3 999	3 332	1 999
	od 20 001 do 50 000	72 743	64 013	56 739	49 465	43 646	39 281	8 729	4 365	3 637	2 182
	od 50 001 do 100 000 a územně nečleněná statutární města do 100 000 obyvatel	79 020	69 538	61 636	53 734	47 412	42 671	9 482	4 741	3 951	2 371
	od 100 001 do 200 000 a územně členěná statutární města	85 773	75 480	66 903	58 325	51 464	46 317	10 293	5 146	4 289	2 573
nad 200 000	104 022	91 539	81 137	70 735	62 413	56 172	12 483	6 241	5 201	3 121	
kraj do 500 000	109 497	96 357	87 598	74 458	65 698	59 128	13 140	7 665	6 570	5 475	
kraj od 500 001 do 1 000 000	113 147	99 569	90 518	76 940	67 888	61 099	13 578	7 920	6 789	5 657	
kraj nad 1 000 000 .	116 797	102 781	93 437	79 422	70 078	63 070	14 016	8 176	7 008	5 840	
hlavní město Praha	120 447	105 993	96 357	81 904	72 268	65 041	14 454	8 431	7 227	6 022	

Porovnání výše měsíčních odměn členů zastupitelstev v roce 2017 a navrhované výše od 1. 1. 2018 (v souhrnu za všechny uvolněné a za všechny neuvolněné funkce)

Souhrn tabulkové výše měsíčních odměn v Kč

- Souhrn za všechny UVOL. funkce 2017
- Souhrn za všechny UVOL. funkce 2018
- - - Souhrn za všechny NEUVOL. funkce 2017
- - - Souhrn za všechny NEUVOL. funkce 2018

Druhy odměn a funkční požitky ČZO v souvislosti s výkonem funkce

- **ODMĚNA** (poskytovaná „za měsíc“)
- **MIMOŘÁDNÁ ODMĚNA**
- **ODCHODNÉ**
- **DALŠÍ MOŽNÁ PLNĚNÍ Z PENĚŽNÍHO FONDU NEBO Z ROZPOČTU OBCE**
- **CESTOVNÍ NÁHRADY** (a náhrady za opotřebení vlastního zařízení při výkonu funkce)
- **PRACOVNÍ VOLNO S NÁHRADOU MZDY (PLATU), resp. NÁHRADA UŠLÉHO VÝDĚLKU**

Poskytování darů ČZO

- ObZř přímo **výslovně zakazuje** poskytovat dary v souvislosti s výkonem funkce = dar nemůže nahrazovat odměnu
- Obecně dary poskytovat lze i ČZO jako fyzickým osobám, nikoli však v souvislosti s výkonem funkce
- Stanovisko ODK č. 2/2016
- Judikát NS 28 Cdo 2126/2011 ze dne 16. 5. 2012

*„...Jakákoli odměna může být členu ZO přiznána pouze v případě, že s tím zákon počítá. **Pokud určitý druh odměny zákon nezná, je nepřipustné, aby takovou odměnu ZO přiznalo, neboť k tomu nemá pravomoc. V opačném případě by docházelo k nekontrolovanému rozdělování veřejných prostředků, jež není možné akceptovat...**“*

Odměna poskytovaná měsíčně – okruh osob - UČZ

Uvolnění členové zastupitelstva

- starosta, primátor, hejtman (*sloupe č. 1*)
- místostarosta, náměstek primátora, náměstek hejtmána (*sloupec č. 2*)
- člen rady, neuvedený ve sl. 1 a 2, tj. pokud nejde o starostu, místostarostu, primátora a náměstka primátora (někdy se označuje jako „radní“) (*sloupec č. 3*)
- **ostatní uvolnění neuvedení** ve sl. 1, 2 a 3, tj. uvolnění předsedové výborů zastupitelstva nebo komisí rady, předsedové zvláštních orgánů, ale též tzv. uvolnění členové zastupitelstva „bez portfeje“, kteří jsou uvolněni k výkonu jim speciálně stanoveným úkolům (např. pro správu projektů financovaných z evropských fondů) (*sloupec č. 4*)

Odměna poskytovaná měsíčně – okruh osob - NČZ

Neuvolnění členové zastupitelstva

- starosta, primátor, hejtman (*sloupec č. 5*)
- místostarosta, náměstek primátora, náměstek hejtmána (*sloupec č. 6*)
- člen rady, neuvedený ve sl. 5 a 6, tj. pokud nejde o starostu, místostarostu, primátora a náměstka primátora (tzv. radní) (*sl. č. 7*)
- předseda výboru zastupitelstva, předseda komise rady, předseda zvláštního orgánu (*sl. č. 8*)
- člen výboru zastupitelstva, člen komise rady, člen zvláštního orgánu (*sl. č. 9*)
- ostatní neuvolnění neuvedení ve sl. 5 až 9, tj. de facto neuvolnění členové zastupitelstva bez dalších funkcí (*sl. č. 10*)

Výpočet „měsíčních“ odměn uvolněných členů zastupitelstev

1. Stanovení **rozhodného počtu obyvatel ÚSC**
2. V NV č. 318/2017 Sb. se **nalezne částka** dle dané funkce ve velikostní kategorii obce podle počtu trvale bydlících obyvatel

Pozn. Již se nezohledňuje výkon přenesené působnosti

Příklady výše odměny pro **uvolněného** člena ZO:

Funkce	Počet obyvatel	Odměna za měsíc
Starosta	552	40 988
Člen rady	3 458	43 928
Místostarosta	6 542	54 121
Uvolněný předseda komise	2 555	34 772
Uvolněný člen ZO bez funkce	208 000	70 735

Stanovení odměn pro neuvolněné členy ZO

Usnesení ZO od 1. 1. 2018 – nové podmínky pro usnesení

- již jednoznačně časově vymezeno, že odměnu je **možno** poskytnout **nejdříve ode dne, jež určí ZO, nejdříve ode dne přijetí usnesení ZO (nelze zpětně !)**
- stanoví se výše odměn za měsíc, a to **částkou v celých korunách,**
- ZO přitom může **přihlédnout k plnění individuálních úkolů,** které jednotlivým neuvolněným členům zastupitelstva obce uložilo, a **předem stanoveným způsobem k jejich účasti na jednání orgánů obce,** jejichž jsou členy.
- usnesení podle **pozbývá účinnosti ukončením funkčního období zastupitelstva obce,** které odměnu stanovilo
- v průběhu funkčního období možno měnit výši

Jak má vypadat usnesení ZO, kterým se poskytují odměny NČZ

Z usnesení musí být zřejmé:

- **Funkce** za kterou se odměna schvaluje
- **Částka** (v celých korunách)
- **Rozhodný okamžik** od kterého je odměna poskytována

Usnesení k odměnám

Další **možné** doplnění:

- pravidla pro **kumulaci odměn** za jednotlivé funkce
- případná pravidla nastoupení náhradníka
- pravidla při odvolání/jmenování do funkce
- důvod „odlišné výše“ odměny za plnění „**individuálních úkolů**“
- podrobnosti v případě zohlednění účasti ČZ na jednání orgánů obce, jejichž jsou členy (nutno předem stanoveným způsobem)

Výpočet „měsíčních“ odměn neuvolněných členů zastupitelstev

Příklady maximální výše odměny pro neuvolněného
člena ZO:

Funkce	Počet obyvatel	<u>Maximální</u> odměna za měsíc
Starosta	552	24 593
Člen rady	3 458	6 758
Místostarosta	6 542	33 201
Předseda komise	2 555	3 068
Člen zastupitelstva	208 000	3 121

Určení rozhodného počtu obyvatel

- vychází se z počtu obyvatel obce, kteří byli hlášeni v obci k **trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku, ve kterém se konaly volby do zastupitelstva obce**
= pro rok 2018 tak bude bráno ve většině případů

1.1. 2014

- Čerpání údajů z **CIS** (cizinecký informační systém) a **ISEO** (informační systém evidence obyvatel)
- Informace o počtu obyvatel i na stránkách MV (www.mvcr.cz - Informační servis – statistiky – počty obyvatel v obcích)

Změna rozhodného počtu obyvatel

Změní-li se v průběhu volebního období zastupitelstva obce počet obyvatel obce o více než 20 % za podmínky, že současně dojde ke změně zařazení obce ve velikostní kategorii obcí, náleží od 1. ledna následujícího kalendářního roku

- a) **UČZO** odměna ve výši odpovídající velikostní kategorii obce,
- b) **NČZO** dosavadní odměna, pokud nepřesahuje maximální výši odměny pro příslušnou velikostní kategorii obce, jinak mu přísluší odměna v maximální výši

Specifikum neuvolněného starostu obce

- odměna **v rozmezí od 0,3 do 0,6násobku** výše odměny, která by náležela uvolněnému starostovi
- **má ze zákona odměnu vždy** - pokud ZO odměnu nestanoví - náleží mu **ze zákona** ode dne zvolení do funkce starosty odměna ve výši 0,3násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému starostovi

Souhrn odměn za více funkcí NČZ

- Souběh více funkcí – možnost poskytnout odměnu až do výše souhrnu odměn za **tři různé funkce**.
- do souhrnu **lze** zahrnout pouze odměny za výkon funkce:
 - ▣ člena rady obce,
 - ▣ předsedy nebo člena výboru zastupitelstva obce,
 - ▣ předsedy nebo člena komise rady obce anebo
 - ▣ předsedy nebo člena zvláštního orgánu obce
- **Pravidlo:** pokud ZO **nerozhodne** o souhrnu odměn = náleží odměna jen za **funkci, za kterou mu náleží nejvyšší odměna** schválená ZO.

Souhrn odměn za více funkcí NČZ

Do souhrnu **nelze** zahrnout (nelze sčítat):

- **jakákoli jiná funkce + funkce člena zastupitelstva obce**
- **starosta + člen rady**
- **místostarosta + člen rady**
- **předseda a člen jednoho výboru/komise**

Možnost navýšení odměny NČZ

Důvody:

- „oddávání“
 - ▣ nutno přihlédnout k časové náročnosti a četnosti obřadů
- řízení obecní policie

Možnost navýšit odměnu až o 2 000 Kč nad
maximální výši odměny

Poskytování odměny ČZO (aliquotní část za měsí

- odměna se poskytuje **měsíčně**
- pokud vykonával funkci **jen po část měsíce** =
náleží mu za tento měsíc odměna ve výši **násobku
jedné třicetiny jeho odměny a počtu kalendářních
dnů**, po které funkci v daném měsíci vykonával.

Případy, kdy měsíční odměna nenáleží

Týká se pouze **uvolněných členů ZO** – v případě **nevykonává-li** funkci z důvodu:

- dočasné pracovní neschopnosti
- nařízené karantény
- těhotenství a mateřství
- péče o dítě do 4 let věku
- ošetřování člena domácnosti nebo péče o něj

odměna mu nenáleží, nestanoví-li tento zákon jinak.

Je možné krátit odměnu z důvodu „neuspokojivé kvality“ výkonu funkce ČZO ?

UČZ - Odměna v době „dočasné pracovní neschopnosti“

Upraveno v § 72 odst. 7 a 8 ObZř

- ❑ Za první 3 dny dočasné pracovní neschopnosti (též „DPN“)
odměna ani žádná náhrada nenáleží.
- ❑ „Snížená (redukovaná) odměna“, stanovená speciálním výpočtem
náleží za dobu od 4. do 14. dne kalendářního dne DPN (od 1. do
14. dne karantény).
- ❑ Pokud překračuje doba DPN (karantény) 14 dní, od 15. dne
nastupuje režim dávek nemocenského pojištění prostřednictvím
OSZZ.

Zaokrouhlování odměn

Pravidlo:

- Odměna se **zaokrouhluje na celé koruny nahoru**

Zůstává zachováno

Odvodby „měsíční“ odměny, mimořádné odměny

□ Řešeno odvětvovými zákony

□ UČZ

▣ Daň z příjmu ANO

▣ Sociální pojištění ANO

▣ Zdravotní pojištění ANO

□ NČZ

▣ Daň z příjmu ANO

▣ Sociální pojištění NE

▣ Zdravotní pojištění ANO

„Zástupné“ (§ 75 odst. 1)

náleží místostarostovi obce za podmínky že:

- po dobu delší než 4 týdny **nepřetržitě** zastupoval starostu v plném rozsahu jeho funkce z důvodu jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonával funkci,
- náleží odměna ve výši, která by v daném období náležela starostovi, je-li tato odměna vyšší
- **náleží od prvního dne zastupování**

Záleží na „uvolněnosti“ starosty ?

„Zástupné“ ČZO pověřenému výkonem funkce starosty

- Členovi zastupitelstva obce, který byl zastupitelstvem obce pověřen výkonem pravomocí starosty (dle § 103/6 ObZř) = **náleží odměna ve výši, která by v daném období náležela starostovi, je-li tato odměna vyšší**
- Nezáleží to na tom, zda je uvolněný nebo neuvolněný

Mimořádné odměny (§ 76)

- Možnost – nikoli povinnost...
- Nejdříve od **1. 1. 2018**
- za splnění **mimořádných nebo zvláště významných úkolů** obce
- souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce
 - ▣ UČZ - **MAX dvojnásobek nejvyšší odměny**, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.
 - ▣ NČZ – **MAX dvojnásobek maximální výše odměny**, kterou za výkon jím zastávané funkce nebo **v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí** za měsíc stanoví zákon a prováděcí právní předpis

Příklady maximální hranice

Mimořádné odměny – zákonné podmínky

Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva obce

1. musí být uveden jako **samostatný bod navrženého programu** připravovaného zasedání ZO
2. musí být **odůvodněn**
3. projednán jako **samostatný bod programu jednání ZO**
4. **důvod** poskytnutí mimořádné odměny **musí být uveden v usnesení ZO**, kterým byla mimořádná odměna poskytnuta.

Je možno přiznat členu ZO nebo i po skončení jeho mandátu zpětně ?

„Odchodné“ (§ 77 ObZř)

Zásadní změna oproti stavu k 31.12.2017

Týká se funkcí:

- neuvolněný starosta
- neuvolněný místostarosta
- jakýkoli uvolněný člen ZO

a to v případě:

- zániku mandátu
- odvolání/vzdání se funkce

Odchodné – výše (nově od 1. 1. 2018)

- při **zániku mandátu**
- v případě **vzdání se/odvolání z funkce** (ve funkčním období možno jen 1 x)

1 + max 3 dle počtu let výkonu funkce

- ve všech případech „**nárokové**“ - při splnění podmínek automatický nárok
- nebude o tom rozhodovat zastupitelstvo
- jednorázová výplata

Jak se počítá „rok výkonu funkce“?

Odchodné

Odchodné nenáleží v případě:

- „opětovného“ zvolení do funkce
- pravomocného odsouzení za úmyslný trestný čin nebo nedbalostní trestní čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce
- je-li zahájeno trestní stíhání – vyčká se na výsledek
- nově i povinnost předložit čestné prohlášení – nepředloží-li – nevyplatí se

Odchodné – přechodné ustanovení

- V zákoně je uvedeno přechodné ustanovení:
odměna při skončení funkčního období náleží dle stávající právní úpravy, tzn.:
- Obce až 1 + max 5násobek
- Kraje 3 odměny po sobě jdoucí
- HMP 3 odměny po sobě jdoucí

Příklady po volbách 2018

Odchodné - odvody

- Daň z příjmu: ANO
- Sociální pojištění NE
- Zdravotní pojištění NE

(speciální úpravou vyloučeno z “vyměřovacího základu pro odvod pojistného, stejně jako odstupné a odchodné poskytované v jiných případech)

Dovolená (§ 81 a ObZř)

- jen pro uvolněné ČZ (zachováno)
- nárok na **5 týdnů** za kalendářní rok
- nejvýše **25 dnů** dovolené může připadnout na **pondělí až pátek**, pokud tento den není svátkem
- odměna se za dobu čerpání dovolené **nekrátí**
- každý i započatý kalendářní měsíc výkonu funkce ⇒ **jedna dvanáctina** dovolené za kalendářní rok
- navyšuje se o část dovolené, kterou nevyčerpal u svého zaměstnavatele před uvolněním k výkonu funkce
- obecní úřad vede **evidenci o čerpání dovolené**
- UČZO oznámí předem čerpání dovolené obecnímu úřadu prostřednictvím starosty.

„Meziroční“ převod dovolené

- nevyčerpal-li dovolenou (část) \Rightarrow převádí se mu nárok na ni do **bezprostředně** následujícího kalendářního roku, v němž se eviduje jako nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku a **čerpá se přednostně**.
- do dalšího kalendářního roku se již tento nárok nepřevádí

Příklady pro rok 2018

Proplácení nároku na nedočerpanou dovolenou

- Možno jen **nárok z kalendářního roku, kdy došlo ke skončení výkonu funkce**
- Rozhoduje ZO – nemusí vyhovět, resp. může vyhovět jen částečně

UČZ v pracovním nebo jiném poměru

- Může požádat o proplacení nároku
- Není-li nárok proplacen \Rightarrow převod k zaměstnavateli

UČZ bez pracovního nebo obdobného poměru

- automatické proplacení nároku

Příklady 2017/2018

Kdy je možno požádat ?

Výpočet náhrady k proplacení

Náhrada

=

počet kalendářních dnů, za které je poskytována

X

1/30 odměny, která náleží UČZO ke dni ukončení výkonu funkce

- Vyčerpal-li UČZO dovolenou v rozsahu větším, než mu náleží, posuzuje se odměna za každý den čerpání dovolené nad rámec zákonného nároku jako **přeplatek poskytnuté odměny**.

Možnost poskytování dalších plnění z peněžního fondu nebo z rozpočtu obce

za obdobných podmínek a v obdobné výši jako zaměstnancům obce

- a) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů **na úpravu zevnějšku**, jde-li o starostu, místostarostu nebo člena zastupitelstva obce pověřeného k **přijímání projevů vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství,**
- b) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů **na úpravu zevnějšku** v souvislosti se zastupováním obce **na veřejných občanských obřadech,**
- c) příspěvek na podporu **vzdělávání** v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce,
- d) příspěvek na **stravování**, jde-li **o UČZO**

Možnost poskytování dalších plnění z peněžního fondu nebo z rozpočtu obce

- e) příspěvek na **penzijní připojištění** se státním příspěvkem, doplňkové **penzijní spoření** nebo **životní pojištění**, jde-li **o UČZO**
- f) odměnu při **významném životním výročí**,
- g) příspěvek na **pojištění rizik** spojených s výkonem funkce člena zastupitelstva obce,
- h) příspěvek na podporu **zdravotních, kulturních a sportovních aktivit**, jde-li **o UČZO**
- i) příspěvek na **rekreaci**, jde-li **o UČZO**

Cestovní náhrady (§ 81)

- **Podmínky dle ZP (Část sedmá hlava III a IV) + podmínky stanovené ZO**
- Zastupitelstvo obce může stanovit, že **za pravidelné pracoviště člena zastupitelstva obce pro účely cestovních náhrad se považuje místo jeho trvalého pobytu**
- Podmínky určuje členům zastupitelstva obce před zahájením pracovní cesty **písemně starosta** (nestanoví-li v pravidla jinak)
- *Stanoví-li tak zastupitelstvo obce, náleží členovi zastupitelstva obce náhrada za opotřebení vlastního zařízení nebo jiných předmětů nezbytných k výkonu funkce člena zastupitelstva obce. To neplatí pro používání motorového vozidla, u kterého se poskytování náhrad řídí [odstavci 1 až 3](#).*

Ukončení odměňování při skončení funkčního období (volební mezidobí)

Člen zastupitelstva obce bez dalších funkcí

- nejpozději ukončením funkčního období (1 den voleb do obcí)

Starosta, místopředseda

- ČZO, který nadále **vykonává pravomoci starosty nebo místopředsedy**, náleží dosavadní **odměna do zvolení nového starosty nebo místopředsedy**.

Rada obce

- náleží dosavadní odměna **do zvolení nové rady obce (celé) nebo do zvolení starosty** v případě, že se rada obce nevolí

Ukončení odměňování (volební mezidobí)

Předseda, člen zvláštního orgánu obce nebo komise rady s výkonem přenesené působnosti

- náleží dosavadní odměna po skončení funkčního období **do odvolání z funkce**

Předseda, člen komise rady bez výkonu přenesené působnosti

- náleží po skončení funkčního období odměna za výkon této funkce po dobu výkonu pravomocí dosavadní rady obce

Předseda, člen výboru zastupitelstva

- současně se ZO - nejpozději ukončením funkčního období (1 den voleb do obcí)

Poskytnutí pracovního volna pro výkon funkce NČZ (§ 71 /2 ObZř)

- Obecně řešeno v ZP s dovětkem, **nestanoví-li jiný právní předpis jinak...**
- NČZ obce poskytne zaměstnavatel pro výkon funkce **pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu;** rozsah doby **nezbytně nutný k výkonu funkce určí obec.**
- **Náhradu mzdy nebo platu,** včetně odvodů **uhradí obec zaměstnavateli.**

Náhrada za výkon funkce NČZ podnikající osobě nebo OSVČ (§ 71/3 ObZř)

- Obec poskytne náhradu výdělků ušlého v souvislosti s výkonem funkce **paušální částkou**
- ZO stanoví - **paušální částku za hodinu a nejvyšší částku**, kterou lze jako náhradu výdělků ušlého v souvislosti s výkonem funkce poskytnout v souhrnu **za kalendářní měsíc**

Přechod na novou právní úpravu od 1.1.2018

(1) Přejchod na novou právní úpravu

„Měsíční“ odměny UČZ

- **Do 31. 12. 2017** náleží dosavadní odměna dle NV č. 37/2003
- **Od 1. 1. 2018** náleží odměna dle nové právní úpravy - v částce stanovené novým NV v průsečíku řádku (příslušné vel. kategorie obce dle rozh. počtu obyvatel v roce voleb) a sloupce (funkce);
- 4. – 14. den nemoci UČZ připadá na přelom 2017/2018 – do 31. 12. 2017 redukováná odměna na 1 den z odměny v r. 2017, od 1. 1. 2018 redukováná odměna pro r. 2018
- ZO o těchto odměnách nerozhoduje.

(2) Přejchod na novou právní úpravu

„Měsíční“ odměny NČZ

- **Do 31. 12. 2017** náleží dosavadní odměna stanovená v usnesení ZO;
- **Od 1. 1. 2018 – NUTNO INDIVIDUÁNĚ POSOUDIT PŘIJATÉ USNESENÍ** - náleží odměna jen v případě, pokud usnesení odpovídá (je v souladu) s novou právní úpravou;
- Pokud usnesení s novou právní úpravou v souladu není (celé nebo v určité části), pak podle tohoto usnesení, resp. jeho příslušné části (např. v části o kumulaci odměn) nelze odměny nadále vyplácet (odměny v rozporu se zákonem nevyplácet);
- **Pokud ZO výslovně nerozhodlo o poskytování souhrnné odměny** (nebo je dosavadní rozhodnutí neaplikovatelné), **nebude se souhrnná odměna poskytovat ⇒ jen odměna za 1 funkci s nejvyšší stanovenou odměnou.**

(3) Přechod na novou právní úpravu

Doporučuje se posoudit stávající usnesení ještě do konce roku 2017, v případě pochybností, zda bude nadále vyhovující, **přijmout usnesení nové s rozhodným datem pro poskytování nově stanovených odměn od 1. 1. 2018**

Odměna neuvolněného starosty

- **od 1. 1. 2018 nárok na odměnu alespoň v minimální výši (0,3násobku odměny, kterou by měl, kdyby byl uvolněný);**

Nepřetržité zastupování starosty místostarostou

v plném rozsahu z důvodu jeho nepřítomnosti (dlouhodobě nemocný, funkce neobsazená) déle než 4 týdny (Viz § 75 odst. 1 ObZř)

(4) Přejchod na novou právní úpravu

ČZO, pověřený ZO výkonem pravomocí starosty

- Postup dle § 75 odst. 2 ObZř;

Náhrady výdělků ušlého v souvislosti s výkonem funkce

- Postup dle § 71 odst. 3 ObZř (paušál musí být stanovený na hodinu, vyhrazeno ZO)

Další plnění poskytovaná ČZ z rozpočtu obce nebo z peněžního fondu

- Provéřít, zda jejich rozsah je v souladu s ust. § 80 ObZř; nyní jde nově o rozhodování vyhrazené ZO

Dovolená

- Do 31. 12. 2017 postup dle stávající právní úpravy (nevyčerpaná dovolená z nároku za rok 2017 se převede do r. 2018), **v roce 2017 ji proplatit nelze. Od 1.1. 2018 platí nová právní úprava, která umožňuje čerpat ji (přednostně), nikoliv však už proplatit.**

Výklad k zákonům o ÚSC a metodická pomoc

- Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
Ministerstva vnitra

odbordk@mvcz.cz

www.mvcz.cz/odk

*V průběhu října předpoklad zveřejnění metodické pomůcky k
odměňování členů zastupitelstev ÚSC*

Prostor pro dotazy

Děkuji za pozornost

Tomáš Pösl